

■ شناسائی نیازهای اطلاعاتی و میزان رضایت مراجعت کنندگان
کتابخانه های سازمان کتابخانه ها، موزه ها و مرکز اسناد آستان قدس رضوی

مهدی خادمیان | اعظم خواجه نامقی

چکیله ■

هدف: نیازهای اطلاعاتی و میزان رضایت جامعه کتابخانه های سازمان کتابخانه ها، موزه ها و مرکز اسناد آستان قدس رضوی (۴۱ کتابخانه) را از نظر مراجعه کنندگان، کتابداران و مسئولان کتابخانه های بررسی شناختی شده است. روش / رویکرد پژوهش: داده ها با استفاده از سه پرسشنامه محقق ساخته گردآوری شده است. حجم مفونه مربوط به مراجعت کنندگان، با استفاده از جدول مورگان تعیین شد و در مورد کتابداران و مسئولان کتابخانه ها همه جامعه مورد بررسی قرار گرفت. یافته ها: بیشتر مراجعه کنندگان، زن (حدود ۶۰ درصد) و دارای تحصیلات دانشگاهی (حدود ۴۰ درصد) و آموزشگاهی (حدود ۶۰ درصد) هستند. مراجعت کنندگان بیشترین نیاز خود را به کتاب؛ و درین انواع کتاب ها، به کتاب های درسی و کمک درسی اعلام کرده اند. درین موضوع ها، به ترتیب داستان و رمان، رایانه و اینترنت، دینی و مذهبی عمومی، شعر و نثر، ریاضیات، فیزیک، و شیمی در اولویت قرار دارند. همچنین، به ترتیب، از کیفیت کتاب ها و سپس، کمیت یعنی تعداد نسخه ها، و در انتهای جامع بودن موضوعی کتاب ها رضایت مراجعت کنندگان را افزایش می دارند. نسبت کتابداران زن و مرد تقریباً مساوی است و تقریباً نیمی از آنها دارای مدرک تحصیلی کارشناسی کتابداری هستند. مسئولان و کتابداران، درین انواع کتاب ها، بیشترین نیاز را به کتاب های کمک درسی و درسی؛ و درین موضوع ها بیشترین نیاز را به داستان و رمان، رایانه و اینترنت، فیزیک و ریاضیات ذکر کرده اند. نتیجه گیری: داشت آموزان و دانشجویان مراجعت اصلی کتابخانه ها هستند و باید نیازهای اطلاعاتی آنها در اولویت قرار گیرد. مقایسه نظر مراجعت کنندگان با کتابداران و مسئولان کتابخانه ها نشان می دهد که بین نظر آنها تفاوت اندک وجود دارد. هر کتابخانه از جامعه و پژوهی خاصی برخوردار است و نیازمند تدوین خط مشی و پژوهی است.

کلیدواژه ها

سازمان کتابخانه ها، موزه ها و مرکز اسناد آستان قدس رضوی، نیازهای اطلاعاتی، رضایت مراجعت کنندگان، کتابخانه های عمومی

شناسائی نیازهای اطلاعاتی و میزان رضایت مراجعه کنندگان کتابخانه‌های سازمان کتابخانه‌ها، موزه‌ها و مرکز اسناد آستان قدس رضوی^۱

مهری خادمیان^۲ | اعظم خواجه نامقی^۳

دربافت: ۱۳۸۹/۱۱/۱۸ پذیرش: ۱۳۸۹/۱۱/۱۸

مقدمه

در حال حاضر، انتخاب کتاب برای هریک از کتابخانه‌های سازمان کتابخانه‌ها، موزه‌ها و مرکز اسناد آستان قدس رضوی توسط مسئولان تالارها و کتابخانه‌ها یا نماینده آنها (در مورد کتابخانه‌های برون‌شهری توسط مسئول کتابخانه‌های برون‌شهری سازمان) به صورت متمرکز در بخش سفارش و فراهم آوری مواد در جلسه کمیته انتخاب کتاب انجام می‌شود. کتاب‌های قرار گرفته شده در جلسه کمیته انتخاب کتاب، کتاب‌های تازه انتشار یافته‌ای هستند که از دو طریق در این کمیته قرار می‌گیرند: (الف) تکنسخه‌های تازه منتشر شده ارسالی توسط کارگزاران طرف قرارداد با سازمان، (ب) نسخه‌های ارسال شده توسط وزرات فرهنگ و ارشاد اسلامی در قالب قانون واسپاری. افراد حاضر در جلسه، با توجه به شناختی شخصی که از نیازهای اطلاعاتی جامعه کتابخانه‌های ایشان دارند، کتاب‌های مناسب را انتخاب می‌کنند. روند فعلی انتخاب کتاب، یعنی انتخاب سلیقه‌های کتاب‌ها توسط مسئولان کتابخانه‌ها، ابهامات و سؤالاتی را برای مسئولان سازمان، کتابداران بخش سفارش، و خود انتخاب کنندگان به وجود آورده است. بهمین دلیل، شیوه فعلی انتخاب کتاب مورد نقد قرار گرفته و شیوه‌های جایگزین برای آنها مطرح شده است. از این‌رو، پژوهش حاضر قصد دارد با شناسایی اولویت‌های موضوعی، نوع و زبان منابع اطلاعاتی مورد نیاز جامعه کتابخانه‌ها- از نظر مراجعه کنندگان، کتابداران، و مسئولان کتابخانه‌ها و مقایسه آنها با یکدیگر- به برخی از این سوال‌ها پاسخ دهد.

۱. مقاله حاضر از طرح پژوهش مصوب سازمان کتابخانه‌های موزه‌ها و مرکز اسناد آستان قدس رضوی یامشاوره استاد محترم جناب آقای دکتر فتحی استخراج شده است.
۲. داشتگی دکتر کتابداری و اطلاع‌رسانی دانشگاه پیام نور (تویسندۀ مسئول) Mahdik55@gmail.com
۳. کارشناس خدمات اجتماعی اداره بهزیستی مشهد Khaejehnameghi@gmail.com

در طول چند دهه اخیر، پژوهش در زمینه مجموعه‌گستری یکی از عرصه‌های فعال در علوم کتابداری و اطلاع‌رسانی بوده است. نخستین مطالعات تجربی پیرامون نیاز و استفاده از اطلاعات به سال‌های ۱۹۲۰ مربوط می‌شود. این تحقیقات در زمان جنگ جهانی دوم و دهه ۱۹۶۰ به اوج خود رسیدند و بالاخره از سال ۱۹۷۱ به بعد، مطالعات نظاممند در زمینه نیازهای اطلاعاتی استفاده کنندگان از کتابخانه‌ها به صورت مطالعه‌ای بین‌المللی درآمد (قریانی، ۱۳۷۹). بررسی نوشتارها نشان داد پژوهشی که مشابه پژوهش حاضر باشد انجام نشده است، اما پژوهش‌هایی وجود داشتند که تاحدودی مرتبط بودند در ادامه به طور مختصر به آنها اشاره می‌شود.

رداد (۱۳۷۸)، با استفاده از پرسشنامه بررسی میزان استفاده از کتاب‌های موجود در کتابخانه‌های مرکزی و وابسته آستان قدس رضوی در شهر مشهد، دریافت که موضوعات ادبیات، علوم عملی، و دین به ترتیب، پراستفاده‌ترین؛ و موضوعات هنر و زبان به ترتیب، کم‌استفاده‌ترین کتاب‌های موجود در کتابخانه‌های مورد بررسی هستند.

مجددی (۱۳۸۰)، با استفاده از پرسشنامه، وضعیت و عملکرد کتابخانه مرکزی آستان قدس رضوی را مورد بررسی قرار داد و دریافت که میزان رضایت مراجعه کنندگان از تأمین نیازهای اطلاعاتی به وسیله مجموعه کتابخانه‌ها ۴۸ درصد است.

آهنگری (۱۳۸۱)، با استفاده از پرسشنامه عوامل مؤثر بر رضایت مراجعه کنندگان کتابخانه مرکزی آستان قدس رضوی را مورد بررسی قرار داد و دریافت که میزان رضایت مراجعه کنندگان از تأمین نیازهای اطلاعاتی به وسیله مجموعه این کتابخانه‌ها ۷۰ درصد می‌باشد.

سالاری (۱۳۸۲)، در نظرسنجی‌ای که با استفاده از پرسشنامه در بخش جوانان اداره کتابخانه عمومی سازمان کتابخانه‌ها، موزه‌ها و مرکز اسناد آستان قدس رضوی انجام داد، اولویت‌های موضوعی کتاب‌های مورد نیاز مراجعه کنندگان جوان این بخش را شناسایی کرد. این اولویت‌های موضوعی عبارت اند از: کتاب‌های درسی، علمی، فنی، داستانی، روان‌شناسی، مذهبی، و تاریخی.

سردارشیبانی (۱۳۸۳)، با هدف نشان دادن نقش کتابخانه‌های آستان قدس رضوی در برآورده کردن نیازهای اطلاعاتی دانش‌آموزان و دانشجویان شهر مشهد، با استفاده از پرسشنامه، به بررسی نیازهای اطلاعاتی این دو گروه، منابع اطلاعاتی مورد نیازشان، همخوانی مجموعه کتابخانه‌ها با نیازها، و دلایل مراجعه آنها به کتابخانه مرکزی و ۱۵ کتابخانه وابسته شهر مشهد پرداخت. یافته‌های پژوهش نشان داد که مجموعه کتابخانه‌های مورد بررسی نیازهای بخش بزرگی از مراجعان دانش‌آموز و دانشجو (نزدیک به ۸۰ درصد) را در حد متوسط و بیشتر برآورده می‌کند. مجموعه کتابخانه‌ها با نیازهای اطلاعاتی دانش‌آموزان در مقایسه با دانشجویان همخوانی بیشتری دارد. مهم‌ترین نیاز اطلاعاتی هر دو گروه نیازهای مذهبی- اعتقادی است،

ولی مهم‌ترین دلیل مراجعه آنها به کتابخانه استفاده از منابع آموزشی است.

دو پژوهش انجام شده توسط سردارشیانی و سالاری شباخت بیشتری با پژوهش حاضر دارند. البته، در این پژوهش‌ها شناسایی اولویت‌های موضوعی مراجعه کنندگان به طور محدود (فقط در کتابخانه‌ها و مراجعه کنندگانی خاص) و به عنوان یک موضوع جنبی در کنار دیگر موضوعات پژوهش مطرح بوده است و گستردگی و جامع بودن پژوهش حاضر را ندارند. پژوهش‌های انجام شده توسط آهنگری (۱۳۸۱) و مجیدی (۱۳۸۰) فقط به بررسی میزان رضایت مراجعه کنندگان از نظر تأمین نیازهای اطلاعاتی‌شان بوسیله مجموعه کتابخانه‌ها پرداخته‌اند و موضوعات و اولویت‌های موضوعی مورد نیاز مراجعه کنندگان و نیازهای اطلاعاتی آنها بررسی و شناسایی نشده است. پژوهش انجام شده توسط رداد (۱۳۷۸) اگرچه باقصد شناسایی نیازهای اطلاعاتی انجام نشده و ابزار گردآوری آن نیز پرسشنامه نیست، به‌طور غیرمستقیم می‌تواند از طریق شناسایی میزان استفاده (پراستفاده‌ترین و کم‌استفاده‌ترین موضوعات) به شناسایی نیازهای اطلاعاتی مراجعه کنندگان کمک کند.

پژوهش‌های انجام شده در داخل و خارج کشور، که تا حدودی مشابه موضوع پژوهش حاضر هستند، به بررسی نیازهای اطلاعاتی جامعه‌ای خاص (پزشکان، اعضای هیئت علمی، دانشجویان) پرداخته و تأکید برخی از آنها بر رفتار اطلاع‌یابی بوده است که نسبت به مفهوم بررسی نیازهای اطلاعاتی، مفهومی گسترده‌تر محسوب می‌شود. در بین پژوهش‌های انجام شده در ایران، پژوهشی که تا حدودی با موضوع پژوهش حاضر شباخت دارد، توسط قربانی (۱۳۷۹) بر روی نیازهای اطلاعاتی دانش‌آموzan دبیرستان‌های مشهد در سال تحصیلی ۱۳۷۸-۱۳۷۹ انجام شد. نتایج پژوهش نشان داد که در بین گروه‌های چهارگانه نیازهای اطلاعاتی (یعنی نیازهای فردی، آموزشی و تحصیلی، سیاسی و اجتماعی، و مذهبی و معنوی) نیازهای فردی و مذهبی و معنوی، از نظر دانش‌آموzan دبیرستانی، اولویت اول را دارا بوده و نیازهای آموزشی و تحصیلی و سیاسی و اجتماعی در مراتب بعدی اهمیت قرار دارند. همچنین، از نظر معلمان، نیازهای مذهبی و معنوی اولویت اول، و نیازهای سیاسی و اجتماعی و نیازهای آموزشی و تحصیلی و فردی به ترتیب، در مراتب بعدی اهمیت قرار دارند. یافته‌های پژوهش نشان داد که بین نظر دانش‌آموzan و معلمان درباره نیازهای اطلاعاتی دانش‌آموzan تفاوت معنی‌داری وجود دارد و متغیرهایی چون جنسیت و ناحیه تحصیلی دانش‌آموzan بر نظر آنها درباره نیازهای اطلاعاتی‌شان مؤثر است (مرادی مقدم، ۱۳۸۲).

مرور نوشتارهای مربوط به این پژوهش آشکار نمود که بیشتر پژوهش‌ها، با استفاده از پرسشنامه، به بررسی یک جامعه واحد و خاص (دانشجویان، پزشکان، و اعضای هیئت علمی) پرداخته‌اند تا یک جامعه گسترده مانند جامعه کتابخانه عمومی و به‌طور کلی به بررسی نیازهای اطلاعاتی یا رفتار اطلاع‌یابی مراجعه کنندگان از جهت نوع کتابخانه یا مرکز

اطلاع‌رسانی مورد استفاده، نوع منابع اطلاعاتی مورد استفاده، و هدف و انگیزه مطالعه آنها پرداخته شده است. به جز پژوهش‌های انجام شده توسط سردار شیبانی (۱۳۸۳) و سالاری (۱۳۸۲) بقیه پژوهش‌ها اولویت‌بندی موضوعی نیازهای اطلاعاتی مراجعه کنندگان کتابخانه را - که مورد توجه این پژوهش بوده است - مورد توجه قرار نداده‌اند.

روش پژوهش

این پژوهش پیمایشی و از نوع توصیفی است. جامعه پژوهش از سه گروه تشکیل می‌شود: الف) تمامی مراجعه کنندگان کتابخانه‌ها و تالارهای وابسته به سازمان کتابخانه‌ها، موزه‌ها و مرکز اسناد آستان قدس رضوی (۴۱ کتابخانه) بدون هیچ محدودیت سنی، شغلی، تحصیلی، و جنسیتی، که عضو کتابخانه‌اند و برای مطالعه در داخل تالارهای کتابخانه‌ها یا امانت گرفتن منابع اطلاعاتی به این کتابخانه‌ها مراجعه می‌کنند؛ ب) تمامی کتابداران شاغل در کتابخانه‌های مورد بررسی؛ و (ج) مسئولان کتابخانه‌های مورد بررسی. با توجه به کثرت مراجعه کنندگان کتابخانه‌ها و همچنین به منظور تسريع و تسهیل انجام پژوهش، نمونه پژوهش (۸۰ نفر) این گروه، با توجه به آمارهای موجود درباره تعداد مراجعه کنندگان هر کتابخانه که عضویت خود را در سال ۱۳۸۵ تمدید کرده بودند، و با استفاده از فرمول آماری مربوط به تعیین حجم نمونه (جدول مورگان) مشخص شد. در مورد گروه کتابداران و مسئولان کتابخانه‌ها، نمونه‌گیری انجام نشد و کل جامعه آماری (با اولویت افراد دارای تجربه بیشتر و مؤثرتر) مورد نظرخواهی قرار گرفت. گردآوری داده‌ها به وسیله سه پرسشنامه محقق ساخته جداگانه انجام شد، که جهت اظهارنظر در اختیار مراجعه کنندگان (۱۶۱ نفر) و کتابداران (۴۱ نفر) هریک از کتابخانه‌ها قرار گرفت. روایی پرسشنامه از طریق روایی محتوایی مورد بررسی قرار گرفت، به این صورت که حدود ۲۰ پرسشنامه تکثیر و در اختیار کتابداران و مسئولان در گیر در مسئله پژوهش و برخی افراد صاحب فکر در سازمان قرار داده شد و نظرات اصلاحی آنها در پرسشنامه نهایی اعمال شد. پایایی پرسشنامه نیز از طریق محاسبه آلفای کرونباخ ($\alpha = 0.80$) مورد بررسی قرار گرفت.

یافته‌های پژوهش

داده‌های حاصل از پاسخگویی مراجعه کنندگان هریک از کتابخانه‌ها به طور جداگانه، با استفاده از نرم افزار آماری اس.پی.اس. اس. و آمار توصیفی (فراوانی و درصد)، به ترتیب اولویت الف) کتابخانه‌ها و تالارهای کتابخانه مرکزی (۱۰ کتابخانه و تالار)، ب) کتابخانه‌های درون شهری (۱۶ کتابخانه)، و (ج) کتابخانه‌های برون شهری (۱۵ کتابخانه) مورد تجزیه و تحلیل قرار می‌گیرد. از آنجا که ارائه همه جدول‌هایی که در طرح اصلی پژوهش برای تجزیه و تحلیل داده‌ها مورد استفاده قرار گرفته‌اند (۳۷۸ جدول) امكان پذیر نیست، فقط به عنوان نمونه، ۲

جدول از ۹ جدول مربوط به کتابخانه شیخ مجتبی قزوینی (انصار) ارائه و تجزیه و تحلیل می‌شود و یافته‌های مربوط به سایر کتابخانه‌ها بدون ارائه جدول‌های مربوط به طور مختصراً ارائه می‌شود. لازم به ذکر است که در این پژوهش منظور از اصطلاح کمیت: تعداد نسخه‌های هر عنوان کتاب موجود در کتابخانه؛ منظور از کیفیت: بالا بودن سطح علمی و فنی هریک از عناوین موجود در کتابخانه براساس معیارهای مراجعه کنندگان؛ و منظور از جامع بودن: کامل بودن عناوین موجود در کتابخانه در موضوع خاص مورد نیاز مراجعه کنندگان است.

زیاد		متوسط		کم		هیچ		میزان نیاز	موضوع‌ها
درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی		
۴۴/۰	۱۰۲	۲۸/۴	۶۶	۱۶/۴	۳۸	۱۱/۲	۲۶	داستان و رمان	
۳۲/۸	۷۶	۳۲/۳	۷۵	۱۹/۸	۴۶	۱۵/۱	۳۵	رایانه و اینترنت	
۲۸/۰	۶۵	۳۶/۲	۸۴	۲۱/۶	۵۰	۱۶/۲	۳۳	شعر و نثر	
۲۷/۶	۶۴	۲۰/۳	۴۷	۱۷/۵	۴۳	۳۳/۶	۷۸	طراطی و نقاشی	
۲۷/۶	۶۴	۲۱/۶	۵۰	۲۲/۳	۵۴	۳۷/۶	۶۴	موسیقی	
۲۷/۲	۶۳	۱۸/۱	۴۲	۲۶/۷	۶۲	۲۸/۰	۶۵	ریاضیات	
۲۴/۶	۵۷	۴۴/۴	۱۰۳	۲۱/۱	۴۹	۹/۹	۲۳	دینی و مذهبی عمومی	
۲۴/۱	۵۶	۲۲/۸	۵۳	۱۹/۴	۴۵	۳۳/۶	۷۸	فیزیک	
۲۲/۸	۵۳	۲۵/۴	۵۹	۲۴/۱	۵۶	۳۷/۳	۶۴	پزشکی و بهداشتی عمومی	
۲۲/۴	۵۲	۲۲/۴	۵۲	۱۹/۴	۴۵	۳۵/۳	۸۲	شیمی	
۲۰/۳	۴۷	۳۱/۹	۷۴	۲۵/۹	۶۰	۲۱/۶	۵۰	ورزشی	
۱۸/۱	۴۲	۲۷/۲	۶۳	۲۹/۷	۶۹	۲۵/۰	۵۸	روان‌شناسی و خانوادگی	
۱۵/۹	۳۷	۱۹/۰	۴۴	۲۵/۴	۵۹	۳۹/۷	۹۲	پزشکی و بهداشتی تخصصی	
۱۴/۸	۳۴	۳۱/۰	۷۲	۲۷/۶	۶۴	۲۶/۷	۶۲	دینی و مذهبی تخصصی	
۱۴/۷	۳۴	۱۸/۱	۴۲	۲۸/۹	۶۷	۳۷/۴	۸۹	عکلی	
۱۲/۵	۲۹	۲۳/۳	۵۴	۳۱/۵	۷۳	۳۲/۸	۷۶	تاریخی	
۹/۵	۲۲	۲۰/۳	۴۷	۳۱/۰	۷۲	۳۹/۲	۹۱	اقتصادی	
۸/۶	۲۰	۱۷/۷	۴۱	۳۳/۲	۷۷	۴۰/۵	۹۴	جغرافیایی	
۶/۹	۱۶	۲۵/۹	۶۰	۲۹/۷	۶۹	۳۷/۵	۸۷	سیاسی	
۶/۵	۱۵	۲۲/۴	۵۲	۳۴/۵	۸۰	۳۶/۶	۸۵	زبان‌شناسی	
۵/۲	۱۲	۲۲/۰	۵۱	۲۹/۳	۶۸	۴۳/۵	۱۰۱	حقوقی	
۳/۹	۹	۱۴/۲	۳۳	۲۶/۷	۶۲	۵۵/۲	۱۲۸	کشاورزی	
۲/۶	۶	۱۶/۲	۳۳	۲۸/۹	۶۷	۵۴/۳	۱۲۶	فلسفه	

جدول ۱

توزیع فراوانی پاسخ‌های داده شده
توسط مراجعه کنندگان براساس
اولویت موضوعی مورد نیاز

جدول ۱ نشان می‌دهد که در مقیاس زیاد، مراجعه کنندگان بیشترین نیاز را به ترتیب به موضوعات داستان و رمان (۴۴/۰ درصد)، رایانه و اینترنت (۳۲/۸ درصد)، و شعر و نثر (۲۷/۰ درصد) داده‌اند و بقیه موضوع‌ها در رتبه‌های بعدی قرار گرفته‌اند. با توجه به سطح تحصیلات مراجعه کنندگان و نوع کتابخانه اولویت موضوعی تعیین شده قابل توجیه است.

زیاد		متوسط		کم		هیچ		میزان نیاز نوع رضایت
درصد	فرارونی	درصد	فرارونی	درصد	فرارونی	درصد	فرارونی	
۲/۶	۶	۳۷/۴	۸۹	۴۴/۴	۱۰۳	۱۴/۷	۳۴	کیمیت
۹/۱	۲۱	۴۹/۶	۱۱۵	۳۱/۰	۷۲	۱۰/۳	۲۴	کیفیت
۵/۲	۱۲	۳۵/۸	۸۳	۳۹/۷	۹۲	۱۹/۴	۴۵	جامع بودن

جدول ۲

توزیع فرارونی پاسخ‌های داده شده به انواع رضایت‌مندی

جدول ۲ نشان می‌دهد که در مقیاس زیاد، مراجعه کنندگان به ترتیب از کیفیت کتاب‌ها (۹/۱ درصد) و سپس جامعیت موضوعی کتاب‌ها (۵/۰ درصد) و کیمیت کتاب‌ها (۲/۶ درصد) رضایت دارند. به نظر می‌رسد کیفیت، تعداد نسخه‌ها، و جامعیت موضوعی کتاب‌ها نیاز مراجعه کنندگان را به نحو مطلوبی برآورده نمی‌کند.

الف) کتابخانه‌ها و تالارهای کتابخانه مرکزی (۱۰ کتابخانه و تالار)

۱. کتابخانه تخصصی موزه

بیشتر پاسخ‌گویان زن (۵۸/۸ درصد) و دارای تحصیلات دانشگاهی (۷۰/۶ درصد) هستند. بیشترین نیاز با ۶۴/۷ درصد به منابع اینترنتی و الکترونیکی و کمترین نیاز با صفر درصد به منابع مرجع اعلام شده است. همچنین، به ترتیب، به موضوعات طراحی و نقاشی و رایانه و اینترنت (۵۸/۸ درصد)، تاریخی (۵۲/۹ درصد)، عکاسی و شعر و نثر (۳۵/۳ درصد)، و موسیقی (۲۹/۴ درصد) اولویت بیشتری داده شده است. پاسخ‌گویان، به ترتیب، از کیفیت کتاب‌های تهیه شده (۳۵/۳ درصد) و سپس، کیمیت و جامع بودن موضوعی کتاب‌ها (۱۷/۶ درصد) رضایت دارند.

۲. کتابخانه تخصصی تاریخ-ساختمان بنیاد پژوهش‌ها

بیشتر پاسخ‌گویان زن (۶۲/۲ درصد) و دارای تحصیلات دانشگاهی (۷۸/۴ درصد) هستند. بیشترین نیاز با ۶۴/۹ درصد به کتاب و کمترین نیاز با ۱۳/۵ درصد به کتاب‌های

کمک درسی و منابع سمعی و بصری اعلام شده است. همچنین، به ترتیب، به موضوعات تاریخی (۴۰/۵ درصد)، رایانه و اینترنت (۲۹/۷ درصد)، و دینی و مذهبی عمومی، عکاسی و موسیقی (۲۷/۰ درصد) اولویت بیشتری داده شده است. پاسخگویان، به ترتیب، از جامع بودن موضوعی کتاب‌های تهیه شده با (۲۹/۷ درصد) و سپس کمیت کتاب‌ها (۲۷/۰ درصد) و کیفیت کتاب‌ها (۱۶/۲ درصد) رضایت دارند.

۳. تالار محققان

بیشتر پاسخگویان زن (۶۳/۲ درصد) و دارای تحصیلات دانشگاهی (۹۴/۷ درصد) هستند. بیشترین نیاز با (۸۷/۰ درصد) به کتاب و کمترین نیاز با (۱۲/۵ درصد) به منابع سمعی و بصری اعلام شده است. همچنین، به ترتیب، به موضوعات تاریخی (۴۰/۴ درصد)، دینی و مذهبی تخصصی (۳۳/۳ درصد)، و دینی و مذهبی عمومی (۳۱/۶ درصد) اولویت بیشتری داده شده است. پاسخگویان، به ترتیب، از کیفیت کتاب‌های تهیه شده (۴۵/۶ درصد) و سپس جامع بودن موضوعی کتاب‌ها (۲۶/۳ درصد) و کمیت کتاب‌ها (۱۷/۵ درصد) رضایت دارند.

۴. تالار قفسه باز آقایان

بیشتر پاسخگویان دارای تحصیلات دانشگاهی (۷۰/۲ درصد) هستند. بیشترین نیاز با (۶۳/۵ درصد) به کتاب و کمترین نیاز با (۸/۷ درصد) به مجلات الکترونیکی اعلام شده است. همچنین، به ترتیب، به موضوعات رایانه و اینترنت و دینی و مذهبی عمومی (۲۶/۹ درصد)، ریاضیات (۲۳/۱ درصد)، و داستان و رمان (۲۰/۲ درصد) اولویت بیشتری داده شده است. پاسخگویان، به ترتیب، از کیفیت کتاب‌ها (۳۳/۷ درصد) و سپس، جامع بودن موضوعی کتاب‌ها (۲۶/۹ درصد) و کمیت کتاب‌ها (۲۴/۰ درصد) رضایت دارند.

۵. گردش آقایان

بیشتر پاسخگویان دارای تحصیلات دانشگاهی (۷۴/۷ درصد) هستند. بیشترین نیاز با (۶۶/۸ درصد) به کتاب و کمترین نیاز با (۱۲/۷ درصد) به کتاب‌های مرجع اعلام شده است. همچنین، به ترتیب، به موضوعات رایانه و اینترنت (۳۱/۳ درصد)، ریاضیات (۲۴/۰ درصد) و دینی و مذهبی عمومی (۱۸/۷ درصد) اولویت بیشتری داده شده است. پاسخگویان، به ترتیب، از کیفیت کتاب‌ها (۲۴/۰ درصد) و سپس جامع بودن موضوعی کتاب‌ها (۱۳/۳ درصد)، و کمیت کتاب‌ها (۸/۰ درصد) رضایت دارند.

۶. تالار قفسه باز بانوان

بیشتر پاسخگویان دارای تحصیلات دانشگاهی (۶۱/۳ درصد) هستند. بیشترین نیاز با ۴/۷ درصد به کتاب و کمترین نیاز با ۱۱/۰ درصد به مجلات الکترونیکی اعلام شده است. همچنین، به ترتیب، به موضوعات داستان و رمان (۳۴/۸ درصد)، شعر و نثر (۲۹/۳ درصد)، و دینی و مذهبی عمومی (۲۷/۷ درصد) اولویت بیشتری داده شده است. پاسخگویان، به ترتیب، از کیفیت کتاب‌ها (۲۳/۸ درصد) و سپس جامع بودن موضوعی کتاب‌ها (۱۴/۴ درصد)، و کمیّت کتاب‌ها (۶/۱ درصد) رضایت دارند.

۷. گردش بانوان

بیشتر پاسخگویان دارای تحصیلات دانشگاهی (۷۳/۵ درصد) هستند. بیشترین نیاز با ۶۴/۸ درصد به کتاب و کمترین نیاز با ۱۳/۶ درصد به مجلات الکترونیکی اعلام شده است. همچنین، به ترتیب، به موضوعات داستان و رمان (۳۸/۶ درصد)، شعر نثر (۳۲/۷ درصد)، و دینی و مذهبی عمومی (۳۲/۱ درصد) اولویت بیشتری داده شده است. پاسخگویان، به ترتیب، از کیفیت کتاب‌ها (۱۳/۰ درصد) و سپس، جامع بودن موضوعی کتاب‌ها (۸/۰ درصد)، و کمیّت کتاب‌ها (۴/۳ درصد) رضایت دارند.

۸. جوانان و نوجوانان دختر

بیشتر پاسخگویان دارای تحصیلات آموزشگاهی (۸۲/۳ درصد) هستند. بیشترین نیاز با ۵۳/۹ درصد به کتاب و کمترین نیاز با ۷/۵ درصد به مجلات الکترونیکی اعلام شده است. همچنین، به ترتیب، به موضوعات داستان و رمان (۴۹/۱ درصد)، دینی و مذهبی عمومی و شعر و نثر (۳۱/۴ درصد) و ریاضیات (۳۰/۰ درصد) اولویت بیشتری داده شده است. پاسخگویان، به ترتیب، از کیفیت کتاب‌ها (۱۵/۴ درصد) و سپس جامع بودن موضوعی کتاب‌ها (۱۵/۰ درصد) و کمیّت کتاب‌ها (۱۰/۵ درصد) رضایت دارند.

۹. جوانان و نوجوانان پسر

بیشتر پاسخگویان دارای تحصیلات آموزشگاهی (۷۹/۳ درصد) هستند. بیشترین نیاز با ۵۶/۴ درصد به کتاب‌های درسی و کمترین نیاز با ۵/۰ درصد به ماهنامه و فصلنامه اعلام شده است. همچنین، به ترتیب، به موضوعات ورزشی (۳۷/۹ درصد)، دینی و مذهبی عمومی (۳۲/۹ درصد) و رایانه و اینترنت (۳۰/۰ درصد) اولویت بیشتری داده شده است. پاسخگویان، به ترتیب، از کیفیت کتاب‌ها (۲۴/۳ درصد) و سپس جامع بودن موضوعی

کتاب‌ها (۲۴/۳ درصد) و کمیت کتاب‌ها (۱۷/۹ درصد) رضایت دارند.

۱۰. تالار جغرافیا

بیشتر پاسخگویان زن (۸۰/۴ درصد) و دارای تحصیلات دانشگاهی (۸۷/۹ درصد) هستند. بیشترین نیاز با ۶۹/۶ درصد به کتاب و کمترین نیاز با ۱۶/۱ درصد به روزنامه و هفته‌نامه اعلام شده است. همچنین، بهترتبیب به موضوعات جغرافیایی (۸۰/۴ درصد)، تاریخی (۴۲/۹ درصد) و رایانه و اینترنت (۳۵/۷ درصد) اولویت بیشتری داده شده است. پاسخگویان، بهترتبیب، از کیفیت کتاب‌ها (۳۲/۱ درصد) و سپس جامع بودن موضوعی کتاب‌ها (۲۵/۰ درصد) و کمیت کتاب‌ها (۱۲/۵ درصد) رضایت دارند.

ب) کتابخانه‌های درون‌شهری (۱۶ کتابخانه)

۱۱. کتابخانه گوهرشاد

تمامی مراجعه کنندگان این کتابخانه مرد هستند. بیشتر پاسخگویان دارای تحصیلات آموزشگاهی (۴۴/۴ درصد) هستند. بیشترین نیاز با ۵۷/۸ درصد به کتاب درسی و کمترین نیاز با ۷/۸ درصد به ماهنامه و فصلنامه اعلام شده است. همچنین، بهترتبیب، به موضوعات دینی و مذهبی عمومی (۳۴/۳ درصد)، رایانه و اینترنت (۳۰/۴ درصد) و دینی و مذهبی تخصصی (۲۶/۵ درصد) اولویت بیشتری داده شده است. پاسخگویان، بهترتبیب، از کیفیت کتاب‌ها (۱۷/۶ درصد) و سپس، جامع بودن موضوعی کتاب‌ها (۱۴/۷ درصد) و کمیت کتاب‌ها (۹/۸ درصد) رضایت دارند.

۱۲. کتابخانه سیار

بیشتر پاسخگویان زن (۶۴/۷ درصد) و دارای تحصیلات آموزشگاهی (۵۲/۹ درصد) هستند. بیشترین نیاز با ۷۹/۴ درصد به کتاب و کمترین نیاز با ۵/۹ درصد به ماهنامه و فصلنامه اعلام شده است. همچنین، بهترتبیب، به موضوعات رایانه و اینترنت (۳۸/۲ درصد)، داستان و رمان (۲۹/۴ درصد) و شعر و نثر (۱۷/۶ درصد) اولویت بیشتری داده شده است. پاسخگویان، بهترتبیب، از کیفیت کتاب‌ها (۷۰/۶ درصد) و سپس جامع بودن موضوعی کتاب‌ها (۳۲/۴ درصد) رضایت دارند.

۱۳. کتابخانه مسجد بزرگ امام رضا(ع)- شهرک بوعلی

نسبت پاسخگویان بین دو جنس مرد و زن تقریباً یکسان است (۵۰/۶ درصد مرد و

۴/۴ درصد زن) و بیشتر دارای تحصیلات دانشگاهی (۵/۷۲ درصد) هستند. بیشترین نیاز را با ۱/۵۱ درصد به کتاب و کمترین نیاز با ۹/۷ درصد به کتابهای مرجع اعلام شده است. همچنین، به ترتیب، به موضوعات داستان و رمان (۴/۴۵ درصد)، ریاضیات (۹/۲۶ درصد) و شیمی (۲/۸۲ درصد) ولیوت بیشتری داده شده است. پاسخگویان، به ترتیب از کیفیت کتابها (۰/۱۹ درصد) و سپس، جامع بودن موضوعی کتابها (۲/۱۳ درصد) و کمیت کتابها (۶/۸ درصد) رضایت دارند.

۱۴. کتابخانه مسجدالرضا-کوهسنگی

بیشتر پاسخگویان زن (۷/۰۰ درصد) و دارای تحصیلات دانشگاهی (۰/۷۰ درصد) هستند. بیشترین نیاز با ۷/۰۵ درصد به کتاب و کمترین نیاز با ۳/۱۳ درصد به کتابهای مرجع اعلام شده است. همچنین، به ترتیب، موضوعات داستان و رمان (۰/۳۷ درصد)، ریانه و اینترنت (۵/۳۳ درصد) و شعر و نثر (۰/۴۲ درصد) اولیوت بیشتری داده شده است. پاسخگویان، به ترتیب، از کیفیت کتابها (۷/۱۰ درصد) و سپس جامع بودن موضوعی کتابها (۷/۰ درصد) و کمیت کتابها (۰/۷۴ درصد) رضایت دارند.

۱۵. کتابخانه مجتمع امام خمینی(ره)- خواجه ریبع

نسبت پاسخگویان بین دو جنس مرد و زن تقریباً یکسان است (۷/۱۵ درصد زن و ۳/۴۸ درصد مرد) و اکثریت دارای تحصیلات دانشگاهی (۹/۷۹ درصد) هستند. بیشترین نیاز با ۵/۷۶ درصد به کتابهای درسی و کمترین نیاز با ۴/۷ درصد به کتابهای مرجع اعلام شده است. همچنین، به ترتیب، به موضوعات داستان و رمان (۰/۰۷۴ درصد)، ورزشی (۹/۴۰ درصد) و شیمی (۳/۳۸ درصد) اولیوت بیشتری داده شده است. پاسخگویان، به ترتیب، از کیفیت کتابها (۱/۱۴ درصد) و سپس جامع بودن موضوعی کتابها (۴/۱۱ درصد) و کمیت کتابها (۴/۹ درصد) رضایت دارند.

۱۶. کتابخانه حسینیه امام رضا(ع)- میدان شهدا

بیشتر پاسخگویان زن (۴/۵۹ درصد) و دارای نوع تحصیلات آموزشگاهی (۳/۶۷) درصد) هستند. بیشترین نیاز با ۳/۶۵ درصد به کتابهای درسی و کمترین نیاز با ۹/۷ درصد به کتابهای مرجع اعلام شده است.. همچنین، به ترتیب، به موضوعات داستان و رمان (۷/۳۳ درصد)، ریانه و اینترنت (۷/۲۸) درصد، و شیمی (۷/۲۵) درصد) اولیوت بیشتری داده شده است. پاسخگویان، به ترتیب، از کیفیت کتابها (۸/۲۲ درصد) و سپس، جامع بودن موضوعی کتابها (۸/۱۲ درصد) رضایت دارند.

کتاب‌ها (۱۴/۹ درصد) و کمیّت کتاب‌ها (۱۰/۹ درصد) رضایت دارند.

۱۷. کتابخانه مسجد جوادالاًئمه (ع)- بلوار وکیل آباد

بیشتر پاسخگویان زن (۸۳/۸ درصد) و دارای تحصیلات آموزشگاهی (۶۴/۴ درصد) هستند. بیشترین نیاز با ۵۹/۷ درصد به کتاب‌های کمک درسی و کمترین نیاز با ۷/۳ درصد به کتاب‌های مرجع اعلام شده است. همچنین، به ترتیب، به موضوعات داستان و رمان (۴۸/۷) درصد، رایانه و اینترنت (۲۸/۸ درصد)، و ریاضیات (۲۸/۳ درصد) اولویت بیشتری داده شده است. پاسخگویان، به ترتیب، از کیفیت کتاب‌ها (۲۳/۰ درصد) و سپس، جامع بودن موضوعی کتاب‌ها (۱۶/۲ درصد) و کمیّت کتاب‌ها (۸/۹ درصد) رضایت دارند.

۱۸. کتابخانه امام صادق(ع)- خیابان دانشگاه

نسبت پاسخگویان بین دو جنس مرد و زن تقریباً یکسان است (۵۲/۲ درصد زن و ۴۴/۹ درصد مرد) و بیشتر دارای تحصیلات دانشگاهی (۸۶/۰ درصد) هستند. بیشترین نیاز با ۶۳/۵ درصد به کتاب و کمترین نیاز با ۱۰/۷ درصد به ماهنامه و فصلنامه اعلام شده است. همچنین، به ترتیب، به موضوعات رایانه و اینترنت (۴۲/۷ درصد)، داستان و رمان (۲۸/۷ درصد)، و ریاضیات (۲۴/۲ درصد) اولویت بیشتری داده شده است. پاسخگویان، به ترتیب، از کیفیت کتاب‌ها (۳۶/۵ درصد) و سپس، جامع بودن موضوعی کتاب‌ها (۲۴/۲ درصد) و کمیّت کتاب‌ها (۱۸/۰ درصد) رضایت دارند.

۱۹. کتابخانه شیخ عباس تربیتی- خواجه ریبع

نسبت پاسخگویان بین دو جنس مرد و زن تقریباً یکسان است (۵۱/۶ درصد زن و ۴۸/۴ درصد مرد) و بیشتر دارای تحصیلات آموزشگاهی (۵۵/۳ درصد) هستند. بیشترین نیاز با ۵۸/۱ درصد به کتاب و کمترین نیاز با ۷/۰ درصد به مجلات الکترونیکی اعلام شده است. همچنین، به ترتیب، به موضوعات داستان و رمان (۱۱/۴ درصد)، دینی و مذهبی عمومی (۳۱/۶ درصد)، و شعر و نثر (۳۱/۲ درصد) اولویت بیشتری داده شده است. پاسخگویان، به ترتیب، از کیفیت کتاب‌ها (۲۴/۲ درصد) و سپس، جامع بودن موضوعی کتاب‌ها (۱۲/۶ درصد) و کمیّت کتاب‌ها (۹/۸ درصد) رضایت دارند.

۲۰. کتابخانه پیغمبر اکرم(ص)- رضاشهر

بیشتر پاسخگویان زن (۶۲/۰ درصد) و دارای تحصیلات آموزشگاهی (۵۹/۶ درصد)

هستند. بیشترین نیاز با ۵۵/۶ درصد به کتاب و کتاب کمک درسی و کمترین نیاز با ۷/۲ درصد به کتاب‌های مرجع اعلام شده است. همچنین، به ترتیب، به موضوعات داستان و رمان (۴۲/۷ درصد)، رایانه و اینترنت (۳۹/۲ درصد)، و فیزیک (۳۱/۶ درصد) اولویت بیشتری داده شده است. پاسخگویان، به ترتیب، از کیفیت کتاب‌ها (۲۷/۵ درصد) و سپس، جامع بودن موضوعی کتاب‌ها (۱۶/۴ درصد) و کمیّت کتاب‌ها (۸/۲ درصد) رضایت دارند.

۲۱. کتابخانه امام سجاد(ع) - بلوار سجاد

بیشتر پاسخگویان زن (۶۱/۰ درصد) و دارای تحصیلات آموزشگاهی (۵۰/۸ درصد) هستند. بیشترین نیاز با ۶۷/۸ درصد به کتاب‌های درسی و کمترین نیاز با ۱۰/۲ درصد به کتاب‌های مرجع اعلام شده است. همچنین، به ترتیب، به موضوعات داستان و رمان (۴۵/۸ درصد)، شعر و نثر (۲۸/۸ درصد) و طراحی و نقاشی (۲۷/۱ درصد) اولویت بیشتری داده شده است. پاسخگویان، به ترتیب، از کیفیت کتاب‌ها (۲۲/۰ درصد) و سپس، جامع بودن موضوعی کتاب‌ها (۱۳/۶ درصد) و کمیّت کتاب‌ها (۸/۵ درصد) رضایت دارند.

۲۲. کتابخانه مسجد زینبیه- چهارراه میدان بار

بیشتر پاسخگویان زن (۹۰/۱ درصد) و دارای تحصیلات آموزشگاهی (۶۳/۸ درصد) هستند. بیشترین نیاز با ۶۵/۸ درصد به کتاب و کمترین نیاز با ۹/۹ درصد به کتاب‌های مرجع اعلام شده است. همچنین، به ترتیب، به موضوعات داستان و رمان (۵۴/۶ درصد)، شعر و نثر (۳۹/۴ درصد)، و موسیقی (۳۰/۳ درصد) اولویت بیشتری داده شده است. پاسخگویان، به ترتیب، از کیفیت کتاب‌ها (۱۷/۱ درصد) و سپس، جامع بودن موضوعی کتاب‌ها (۱۱/۸ درصد) و کمیّت کتاب‌ها (۸/۶ درصد) رضایت دارند.

۲۳. کتابخانه شیخ هاشم قزوینی- بلوار ۲۲ بهمن

نسبت پاسخگویان بین دو جنس مرد و زن تقریباً یکسان است (۵۱/۷ درصد زن و ۴۸/۳ درصد مرد) و بیشتر دارای تحصیلات دانشگاهی (۵۳/۴ درصد) هستند. بیشترین نیاز با ۶۱/۸ درصد به کتاب و کمترین نیاز با ۱۰/۱ درصد به کتاب‌های مرجع اعلام شده است. همچنین، به ترتیب، به موضوعات داستان و رمان (۴۱/۲ درصد)، شعر و نثر (۳۰/۷ درصد) و رایانه و اینترنت (۲۹/۴ درصد) اولویت بیشتری داده شده است. به ترتیب، از کیفیت کتاب‌ها (۱۷/۹ درصد) و سپس، جامع بودن موضوعی کتاب‌ها (۱۳/۴ درصد) و کمیّت کتاب‌ها (۱/۷ درصد) رضایت دارند.

۲۴. کتابخانه شیخ مجتبی قزوینی (انصار) - کوی طلاب

بیشتر پاسخگویان زن (۶۹/۰ درصد) و دارای تحصیلات آموزشگاهی (۶۵/۱ درصد) هستند. بیشترین نیاز را با ۷۵/۶ درصد به کتاب کمک درسی و کمترین نیاز را با ۹/۱ درصد به کتاب‌های مرجع اعلام کرده‌اند. همچنین، به ترتیب، به موضوعات داستان و رمان (۴۴/۰ درصد)، رایانه و اینترنت (۳۲/۸ درصد)، و شعر و نثر (۲۸/۰ درصد) اولویت بیشتری اعلام شده است. پاسخگویان، به ترتیب، از کیفیت کتاب‌ها (۹/۱ درصد) و سپس، جامع بودن موضوعی کتاب‌ها (۵/۲ درصد) و کمیت کتاب‌ها (۲/۶ درصد) رضایت دارند.

۲۵. کتابخانه مسجد قبا - بلوار خیام

بیشتر پاسخگویان زن (۷۷/۸ درصد) و دارای تحصیلات دانشگاهی (۵۳/۱ درصد) هستند. بیشترین نیاز را با ۶۵/۴ درصد به کتاب‌های درسی و کمترین نیاز را با ۱۲/۳ درصد کتاب‌های مرجع اعلام کرده‌اند. همچنین، به ترتیب، به موضوعات داستان و رمان (۴۵/۷ درصد)، رایانه و اینترنت (۲۹/۶ درصد)، و شعر و نثر (۲۷/۲ درصد) اولویت بیشتری داده شده است. پاسخگویان، به ترتیب، از کیفیت و جامع بودن موضوعی کتاب‌ها به‌طور مشترک با ۱۷/۳ درصد و کمیت کتاب‌ها با ۹/۹ درصد رضایت دارند.

۲۶. محمدیه - طلاب

بیشتر پاسخگویان زن (۸۱/۷ درصد) و دارای تحصیلات آموزشگاهی (۸۵/۱ درصد) هستند. بیشترین نیاز با ۵۴/۳ درصد به کتاب و کمترین نیاز با ۱۰/۳ درصد به مجلات الکترونیکی اعلام شده است. همچنین، به ترتیب، به موضوعات داستان و رمان (۵۳/۷ درصد)، دینی و مذهبی عمومی (۳۴/۷ درصد) روان‌شناسی و خانوادگی (۳۳/۱ درصد) اولویت بیشتری داده شده است. پاسخگویان، به ترتیب، از کیفیت کتاب‌ها (۲۳/۴ درصد) و سپس، جامع بودن موضوعی کتاب‌ها (۱۳/۷ درصد) و کمیت کتاب‌ها (۵/۷ درصد) رضایت دارند.

ج) کتابخانه‌های برون‌شهری (۱۵ کتابخانه)

۲۷. کتابخانه شهید آیت‌الله مدرس - کاشمر

بیشتر پاسخگویان زن (۶۱/۶ درصد) و دارای تحصیلات دانشگاهی (۵۸/۹ درصد) هستند. بیشترین نیاز با ۵۱/۸ درصد به کتاب و کمترین نیاز با ۱۶/۱ درصد به مجلات الکترونیکی اعلام شده است. همچنین، به ترتیب، به موضوعات داستان و رمان (۳۳/۹ درصد)، دینی و مذهبی عمومی (۳۲/۱ درصد) و رایانه و اینترنت (۴/۳۰ درصد) اولویت بیشتری داده

شده است. پاسخگویان، به ترتیب، از کیفیت کتاب‌ها (۲۵/۹ درصد) و سپس جامع بودن موضوعی کتاب‌ها (۱۷/۱ درصد) و کمیت کتاب‌ها (۷۳ درصد) رضایت دارند.

۲۸. کتابخانه مسجد امام رضا(ع)- سرخس

بیشتر پاسخگویان زن (۷۳/۹ درصد) و دارای تحصیلات آموزشگاهی (۵۹/۹ درصد) هستند. بیشترین نیاز با ۶۱/۳ درصد به کتاب و کمترین نیاز با ۱۲/۰ درصد به کتاب‌های مرجع اعلام شده است. همچنین، به ترتیب، به موضوعات داستان و رمان (۵/۴ درصد)، دینی و مذهبی عمومی (۴۵/۱ درصد)، و شعر و نثر (۳۴/۵ درصد) اولویت بیشتری داده شده است. پاسخگویان، به ترتیب، از کیفیت کتاب‌ها با ۳۳/۴ درصد و سپس، جامع بودن موضوعی کتاب‌ها (۲۳/۹ درصد) و کمیت کتاب‌ها (۱۷/۲ درصد) رضایت دارند.

۲۹. کتابخانه آستان مبارک حسین بن موسی الکاظم(ع)- طبس

نسبت مراجعته کنندگان بین دو جنس مرد و زن یکسان است و بیشتر دارای تحصیلات آموزشگاهی (۷۰/۷ درصد) هستند. بیشترین نیاز با ۶۵ درصد به کتاب‌های کمک درسی و کمترین نیاز با ۱۱/۰ درصد به ماهنامه و فصلنامه اعلام شده است. همچنین، به ترتیب، به موضوعات ریاضیات و داستان و رمان (۴۷/۰ درصد)، شیمی (۴۷/۰ درصد) و فیزیک (۴۲/۰ درصد) اولویت بیشتری داده شده است. پاسخگویان، به ترتیب، از کیفیت کتاب‌ها (۲۰/۰ درصد) و سپس، جامع بودن موضوعی کتاب‌ها (۱۳/۰ درصد) و کمیت کتاب‌ها (۷/۰ درصد) رضایت دارند.

۳۰. کتابخانه امام رضا(ع)- بیرجند

نسبت پاسخگویان بین دو جنس مرد و زن تقریباً یکسان است (۵۱/۱ درصد زن و ۴۸/۹ درصد مرد) و بیشتر دارای تحصیلات دانشگاهی (۶۳/۴ درصد) هستند. بیشترین نیاز با ۶۰/۸ درصد به کتاب‌های درسی و کمترین نیاز با ۱۲/۴ درصد به کتاب‌های مرجع اعلام شده است. همچنین، به ترتیب، به موضوعات رایانه و اینترنت (۳۷/۶ درصد)، داستان و رمان (۳۱/۷ درصد) و شعر و نثر (۲۲/۶ درصد) اولویت بیشتری داده شده است. پاسخگویان، به ترتیب، از کیفیت کتاب‌ها (۲۸/۰ درصد) و سپس، جامع بودن موضوعی کتاب‌ها (۱۵/۱ درصد) و کمیت کتاب‌ها (۹/۱ درصد) رضایت دارند.

۳۱. کتابخانه آیت الله جلیلی- کرمانشاه

نسبت پاسخگویان بین دو جنس مرد و زن تقریباً یکسان است (۵۳/۶ درصد زن و ۴۷/۴

درصد مرد) و بیشتر دارای تحصیلات آموزشگاهی (۵۴/۶ درصد) هستند. بیشترین نیاز با ۶۰/۸ درصد به کتاب‌های کمک درسی و کمترین نیاز با ۱۴/۴ درصد به نشریات ادورای اعلام شده است. همچنین، به ترتیب، به موضوعات رایانه و اینترنت (۴۴/۳ درصد)، دینی و مذهبی عمومی (۴۱/۲ درصد)، و موسیقی (۳۳/۰ درصد) اولویت بیشتری داده شده است. پاسخگویان، به ترتیب، از کیفیت کتاب‌ها (۲۳/۷ درصد) و سپس، جامع بودن موضوعی کتاب‌ها (۱۱/۳ درصد) و کمیت کتاب‌ها (۷/۳ درصد) رضایت دارند.

۳۲. کتابخانه هرندي-کرمان

بیشتر پاسخگویان زن (۶۰/۵ درصد) و دارای تحصیلات دانشگاهی (۶۴/۵ درصد) هستند. بیشترین نیاز را با ۷۳/۳ درصد به کتاب و کمترین نیاز با ۱۳/۴ درصد به ماهنامه و فصلنامه اعلام کرده‌اند. همچنین، به ترتیب، به موضوعات داستان و رمان (۳۷/۸ درصد)، دینی و مذهبی عمومی (۳۷/۲ درصد)، و شعر و نثر (۲۹/۷ درصد) اولویت بیشتری داده شده است. پاسخگویان، به ترتیب، از کیفیت کتاب‌ها (۳۴/۹ درصد) و سپس، جامع بودن موضوعی کتاب‌ها (۲۷/۷ درصد) و کمیت کتاب‌ها (۱۸/۰ درصد) رضایت دارند.

۳۳- کتابخانه ملی ملک- تهران- پارک شهر

بیشتر پاسخگویان زن (۸۷/۴ درصد) و دارای تحصیلات دانشگاهی (۹۰/۹ درصد) هستند. بیشترین نیاز با ۸۷/۴ درصد به کتاب و کمترین نیاز با ۱۸/۲ درصد به منابع سمعی و بصری اعلام شده است. همچنین، به ترتیب، به موضوعات تاریخی (۵۴/۵ درصد)، رایانه و اینترنت، طراحی و نقاشی، داستان، رمان، و جغرافیایی (۳۱/۸ درصد)؛ و دینی و مذهبی عمومی (۲۷/۳ درصد) اولویت بیشتری داده شده است. پاسخگویان، به ترتیب، از جامع بودن موضوعی کتاب‌ها (۲۷/۳ درصد) و سپس، کیفیت کتاب‌ها (۱۸/۲ درصد) و کمیت کتاب‌ها (۹/۱ درصد) رضایت دارند.

۳۴. کتابخانه آیت‌الله سید محمد تقی حکیم- تهران- نیاوران

بیشتر پاسخگویان زن (۶۲/۰ درصد) و دارای تحصیلات دانشگاهی (۴۷/۱ درصد) هستند. بیشترین نیاز با ۶۲/۴ درصد به کتاب و کمترین نیاز با ۱۸/۸ درصد به کتاب‌های مرجع و روزنامه و هفته‌نامه اعلام شده است. همچنین، به ترتیب، به موضوعات رایانه و اینترنت (۴/۴ درصد)، ریاضیات (۳۷/۵ درصد)، و موسیقی و داستان و رمان (۳۲/۹ درصد) اولویت بیشتری داده شده است. پاسخگویان، به ترتیب، از کیفیت کتاب‌ها (۲۹/۴ درصد) و سپس،

کمیت کتاب‌ها (۲۵/۹ درصد) و جامع بودن موضوعی کتاب‌ها (۲۴/۷ درصد) رضایت دارند.

۳۵. کتابخانه مروج - یزد

بیشتر پاسخگویان زن و دارای نوع تحصیلات دانشگاهی (۵۲/۶ درصد) هستند. بیشترین نیاز با ۵۷/۹ درصد به کتاب‌های درسی و کمترین نیاز با صفر درصد به کتاب‌های مرجع اعلام شده است. همچنین، به ترتیب، به موضوعات داستان و رمان (۵۲/۶ درصد) و ورزشی و شعر و نثر (۳۱/۶ درصد) و دینی و مذهبی عمومی (۲۶/۳ درصد) اولویت بیشتری داده شده است. پاسخگویان، به ترتیب، از جامع بودن موضوعی کتاب‌ها (۲۶/۳ درصد) و سپس، کمیت کتاب‌ها (۱۵/۸ درصد) و کیفیت کتاب‌ها (۱۰/۵ درصد) رضایت دارند.

۳۶. کتابخانه وزیری - یزد

بیشتر پاسخگویان مرد (۶۵/۰ درصد) و دارای تحصیلات دانشگاهی (۴۷/۰ درصد) هستند. بیشترین نیاز با ۵۵/۰ درصد به کتاب‌های درسی و کمترین نیاز را با ۱۳/۰ درصد به مجالات الکترونیکی اعلام کرده‌اند. همچنین، به ترتیب، به موضوعات دینی و مذهبی عمومی (۳۲/۰ درصد)، رایانه و اینترنت (۳۱/۰ درصد) و ورزشی (۲۸/۰ درصد) اولویت بیشتری داده شده است. پاسخگویان، به ترتیب، از کیفیت کتاب‌ها (۳۲/۰ درصد) و سپس، جامع بودن موضوعی کتاب‌ها (۲۳/۰ درصد) و کمیت کتاب‌ها (۱۷/۰ درصد) رضایت دارند.

۳۷. کتابخانه جوادالاهم- رفسنجان

بیشتر پاسخگویان مرد (۷۱/۹ درصد) و دارای تحصیلات دانشگاهی (۵۹/۴ درصد) هستند. بیشترین نیاز با ۷۱/۹ درصد به کتاب‌های کمک درسی و کمترین نیاز با ۱۵/۶ درصد به کتاب‌های مرجع، مجالات الکترونیکی و پایگاه‌های اطلاعاتی اعلام شده است. همچنین، به ترتیب، به موضوعات رایانه و اینترنت و شیمی (۳۷/۵ درصد)، ریاضیات و داستان و رمان (۴/۴ درصد)، و دینی و مذهبی عمومی (۳۱/۳ درصد) اولویت بیشتری داده شده است. پاسخگویان، به ترتیب، از کیفیت کتاب‌ها (۳۴/۴ درصد) و سپس، جامع بودن موضوعی کتاب‌ها (۲۱/۳ درصد) و کمیت کتاب‌ها (۱۸/۸ درصد) رضایت دارند.

۳۸. کتابخانه مرتضوی- رفسنجان

بیشتر پاسخگویان زن (۷۶/۴ درصد) و دارای تحصیلات دانشگاهی (۵۸/۲ درصد) هستند. بیشترین نیاز با ۷۴/۵ درصد به کتاب‌های کمک درسی و کمترین نیاز با ۷/۳ درصد

به مجالات الکترونیکی اعلام شده است. همچنین، به ترتیب، به موضوعات داستان و رمان (۴۷/۳ درصد)، رایانه و اینترنت و شعر و نثر (۴۰/۰ درصد) و دینی و مذهبی عمومی (۳۷/۴ درصد) اولویت بیشتری داده شده است. پاسخگویان، به ترتیب، از کیفیت کتاب‌ها (۳۷/۴ درصد) و سپس، جامع بودن موضوعی کتاب‌ها (۲۱/۸ درصد) و کمیت کتاب‌ها (۱۴/۵ درصد) رضایت دارند.

۳۹. کتابخانه علی بن موسی الرضا(ع)-رفسنجان-امین شهر

بیشتر پاسخگویان مرد (۵۷/۰ درصد) و دارای تحصیلات آموزشگاهی (۶۳/۰ درصد) هستند. بیشترین نیاز با ۶۰/۰ درصد به کتاب‌های درسی و کمترین نیاز با ۱۵/۰ درصد به مجالات الکترونیکی اعلام شده است. همچنین، به ترتیب، به موضوعات دینی و مذهبی عمومی (۵۷/۰ درصد)، داستان و رمان (۴۳/۰ درصد)، و ورزشی (۴۱/۰ درصد) اولویت بیشتری داده شده است. پاسخگویان، به ترتیب، از کیفیت کتاب‌ها (۴۴/۰ درصد) و سپس، جامع بودن موضوعی کتاب‌ها (۲۲/۰ درصد) و کمیت کتاب‌ها (۲۲/۰ درصد) رضایت دارند.

۴۰. کتابخانه آیت الله محمد تقی بروجردی-بروجرد

بیشتر پاسخگویان زن (۵۸/۰ درصد) و دارای تحصیلات آموزشگاهی (۵۲/۲ درصد) هستند. بیشترین نیاز با ۶۷/۰ درصد به کتاب و کمترین نیاز با ۱۷/۰ درصد به ماهنامه و فصلنامه اعلام شده است. همچنین، به ترتیب، به موضوعات داستان و رمان (۴۷/۴ درصد)، رایانه و اینترنت (۳۷/۵ درصد)، و شعر و نثر (۳۷/۱ درصد) اولویت بیشتری داده شده است. پاسخگویان، به ترتیب، از کیفیت کتاب‌ها (۲۱/۴ درصد) و سپس، جامع بودن موضوعی کتاب‌ها (۹/۸ درصد) و کمیت کتاب‌ها (۷/۱ درصد) رضایت دارند.

۴۱. کتابخانه علامه شیخ شوستری-شوستر

بیشتر پاسخگویان زن (۶۱/۲ درصد) و دارای تحصیلات آموزشگاهی (۵۰/۹ درصد) هستند. بیشترین نیاز با ۷۱/۰ درصد به کتاب‌های درسی و کمترین نیاز با ۱۵/۶ درصد به کتاب‌های مرجع اعلام شده است. همچنین، به ترتیب، به موضوعات شیمی (۵۵/۲ درصد)، ریاضیات (۵۳/۴ درصد)، و شعر و نثر (۵۱/۸ درصد) اولویت بیشتری داده شده است. پاسخگویان، به ترتیب، از کیفیت کتاب‌ها (۲۵/۹ درصد) و سپس، جامعیت موضوعی کتاب‌ها (۱۰/۳ درصد) و کمیت کتاب‌ها (۷/۹ درصد) رضایت دارند.

مسئولان کتابخانه‌ها

از ۴۱ کتابخانه مورد بررسی، ۳۹ مسئول پرسشنامه مربوط را تکمیل و عودت دادند. یافته‌های به دست آمده از تجزیه و تحلیل داده‌ها نشان داد که از نظر جنسیت بیشتر مطلق مسئولان کتابخانه‌ها (۸۲/۰ درصد) مرد هستند. بیشتر مسئولان (۶۴/۰ درصد) دارای مدرک تحصیلی کتابداری هستند. همچنین بیشتر مسئولان (۷۴/۰ درصد) دارای سطح تحصیلات کارشناسی هستند. نیمی از مسئولان کتابخانه‌ها (۵۱/۰ درصد) دارای سابقه کار ده سال و بیشتر هستند. از نظر موقعیت مکانی کتابخانه‌ها به ترتیب با ۳۸۰ درصد نزدیک مدرسه و ۲۵/۶ درصد در موقعیت‌های غیرآموزشگاهی و دانشگاهی، ۲۳/۰ درصد نزدیک مدرسه علمیه، ۱۲/۵ درصد نزدیک دانشگاه قرار دارند. مسئولان به ترتیب بیشترین نیاز را با ۷۷/۵ درصد به کتاب‌های کمک درسی و پس از آن به طور مساوی به کتاب‌های مرجع (۶۰/۰ درصد) و کتاب‌های درسی (۶۰/۰ درصد) داده‌اند. مسئولان کتابخانه‌ها، عدم شناخت کافی کتابداران انتخاب‌کننده کتاب از نیازهای مراجعه‌کنندگان را با ۶۲/۵ درصد اولین عامل تأثیرگذار منفی بر انتخاب کتاب تعیین کرده‌اند و پس از آن، به محدود بودن انتخاب به فقط کتاب‌های جلسه کمیته انتخاب با (۵۵/۰ درصد) و محدود بودن زمان بررسی کتاب‌ها با (۵۲/۵ درصد) در رتبه‌های بعدی تأثیرگذاری منفی بر انتخاب کتاب اشاره کرده‌اند. همچنین، مسئولان میزان موافقت با شیوه فعلی انتخاب کتاب را متوسط (۶۰/۰ درصد) تعیین کرده‌اند. مسئولان کتابخانه‌ها بیشترین نیاز را به ترتیب به موضوعات داستان و رمان (۷۷/۵ درصد)، رایانه و اینترنت (۶۷/۵ درصد) و فیزیک (۶۵/۰ درصد) داده‌اند.

کتابداران کتابخانه‌ها

از ۴۱ کتابخانه مورد بررسی، ۱۳۱ کتابدار به پرسشنامه مربوط پاسخ دادند. یافته‌های به دست آمده از تجزیه و تحلیل داده‌ها نشان می‌دهد که از نظر جنسیت نسبت کتابداران زن با ۵۱/۸ درصد و مرد با ۴۷/۵ درصد تقریباً مساوی است. نیمی از کتابداران (۴۵/۳ درصد) دارای مدرک تحصیلی کتابداری هستند. کتابداران دارای سابقه کار ۱۰ سال و بیشتر (۲۶/۰ درصد) سطح تحصیلات کارشناسی هستند. کتابداران انتخاب کتاب و پس از آن، عدم شناخت کافی کتابداران انتخاب‌کننده و ۷-۴ سال سابقه کار (۲۳/۷ درصد) بیشتر را به خود اختصاص داده‌اند. کتابداران (تقریباً مشابه با نظرات مسئولان کتابخانه‌ها) به ترتیب، بیشترین نیاز را با ۷۷/۸ درصد به کتاب‌های کمک درسی، ۷۶/۳ درصد کتاب‌های درسی و ۴۷/۹ درصد کتاب‌های مرجع اعلام کرده‌اند. کتابداران (متفاوت با نظر مسئولان کتابخانه‌ها) عدم اجازه خرید مستقیم با ۶۱/۸ درصد اولین عامل تأثیرگذار منفی بر انتخاب کتاب و پس از آن، عدم شناخت کافی کتابداران انتخاب‌کننده

کتاب از نیازهای مراجعه کنندگان با (۵۱/۶ درصد) و عدم انگیزه کافی کتابداران با (۴۵/۰ درصد) در رتبه های بعدی قرار دارند. اما کتابداران (مشابه نظر مسئولان کتابخانه ها) میزان موافقت با شیوه فعلی انتخاب کتاب را متوسط (۴۲/۷ درصد) تعیین کرده اند. کتابداران (تقریباً مشابه با نظر مسئولان کتابخانه ها) بیشترین نیاز را به ترتیب، به موضوعات داستان و رمان (۸۴/۰ درصد)، رایانه و اینترنت (۷۴/۰ درصد)، و ریاضیات (۷۷/۶ درصد) اعلام کرده اند.

نوع رضایت	بیشترین موضوع مورد نیاز	بیشترین زبان مورد نیاز	بیشترین منبع مورد نیاز	بیشترین درصد مراجعه کنندگان از نظر نوع تحصیلات	بیشترین درصد مراجعه کنندگان	موارد مورد نظر حوزه و نام کتابخانه
کیفیت	طرابی و نقاشی/ رایانه و اینترنت	فارسی	منابع اینترنتی	دانشگاهی	زن	کتابخانه تخصصی موزه
جامع بودن	تاریخی	فارسی	کتاب	دانشگاهی	زن	کتابخانه تخصصی تاریخ
کیفیت	تاریخی	فارسی	کتاب	دانشگاهی	زن	تالار محققان
کیفیت	رایانه و اینترنت/ دینی و مذهبی عمومی	فارسی	کتاب	دانشگاهی	مرد	تالار قفسه باز آقایان
کیفیت	رایانه و اینترنت	فارسی	کتاب	دانشگاهی	مرد	گردش آقایان
کیفیت	داستان و رمان	فارسی	کتاب	دانشگاهی	زن	تالار قفسه باز بانوان
کیفیت	داستان و رمان	فارسی	کتاب	دانشگاهی	زن	گردش بانوان
کیفیت	داستان و رمان	فارسی	کتاب	آموزشگاهی	زن	جوانان و نوجوانان دختر
کیفیت	ورزشی	فارسی	کتاب درسی	آموزشگاهی	مرد	جوانان و نوجوانان پسر
کیفیت	جغرافیایی	فارسی	کتاب	دانشگاهی	زن	تالار جغرافیا

جدول ۳

مقایسه کتابخانه های داخل کتابخانه مرکزی، درون شهری (مشهد) و برونشهری

بیشترین نوع رضایت	بیشترین موضوع مورد نیاز	بیشترین زبان مورد نیاز	بیشترین منبع مورد نیاز	بیشترین درصد مراجعه کنندگان از نظر نوع تحصیلات	بیشترین درصد مراجعه کنندگان	موارد مورد نظر حوزه و نام کتابخانه
کیفیت	دینی و مذهبی عمومی	فارسی	کتاب درسی	آموزشگاهی	مرد	کتابخانه گوهرشاد
کیفیت	رایانه و اینترنت	فارسی	کتاب	آموزشگاهی	زن	کتابخانه سیار
کیفیت	داستان و رمان	فارسی	کتاب	دانشگاهی	زن/ مرد	کتابخانه مسجد بزرگ (امام رضا(ع))
کیفیت	داستان و رمان	فارسی	کتاب	دانشگاهی	زن	کتابخانه مسجد الرضا
کیفیت	داستان و رمان	فارسی	کتاب درسی	دانشگاهی	زن/ مرد	کتابخانه مجتمع امام خمینی(ره)
کیفیت	داستان و رمان	فارسی	کتاب درسی	آموزشگاهی	زن	کتابخانه حسینیه امام رضا(ع)
کیفیت	داستان و رمان	فارسی	کتاب کمک درسی	آموزشگاهی	زن	کتابخانه مسجد جواد الائمه(ع)
کیفیت	رایانه و اینترنت	فارسی	کتاب	دانشگاهی	زن/ مرد	کتابخانه کلخله امام صادق(ع)
کیفیت	داستان و رمان	فارسی	کتاب	آموزشگاهی	زن/ مرد	کتابخانه شیخ عباس تربیتی
کیفیت	داستان و رمان	فارسی	کتاب	آموزشگاهی	زن	کتابخانه پیغمبر اکرم(ص)
کیفیت	داستان و رمان	فارسی	کتاب درسی	آموزشگاهی	زن	کتابخانه امام سجاد(ع)
کیفیت	داستان و رمان	فارسی	کتاب	آموزشگاهی	زن	کتابخانه مسجد زینبیه
کیفیت	داستان و رمان	فارسی	کتاب	دانشگاهی	زن/ مرد	کتابخانه شیخ هاشم قزوینی
کیفیت	داستان و رمان	فارسی	کتاب درسی	آموزشگاهی	زن	کتابخانه شیخ مجتبی قزوینی (انصار)
کیفیت و جامع بودن	داستان و رمان	فارسی	کتاب کمک درسی	دانشگاهی	زن	کتابخانه مسجد قبا
کیفیت	داستان و رمان	فارسی	کتاب	آموزشگاهی	زن	کتابخانه محمدیه

ادامه جدول ۳

مقایسه کتابخانه های داخل
کتابخانه مرکزی، درون شهری
(مشهد) و برون شهری

حوزه و نام کتابخانه	موارد نظر	بیشترین درصد مراجعته کنندگان	بیشترین درصد مراجعته کنندگان از نظر نوع تحصیلات	منبع مورد نیاز	بیشترین زبان مورد نیاز	بیشترین موضوع مورد نیاز	بیشترین نوع رضایت
کتابخانه شهید آیت الله مدرس کاشمر	زن	دانشگاهی	کتاب	فارسی	داستان و رمان	کیفیت	
کتابخانه مسجد امام رضا (ع)- سرخس	زن	آموزشگاهی	کتاب	فارسی	داستان و رمان	کیفیت	
کتابخانه آستان مبارک حسین بن موسی- الكاظم (ع)- طبس	زن/ مرد	آموزشگاهی	کتاب کمک درس	فارسی	ریاضیات و داستان و رمان	کیفیت	
کتابخانه امام رضا (ع)- بیرجند	زن/ مرد	دانشگاهی	کتاب درس	فارسی	رایانه و اینترنت	کیفیت	
کتابخانه آیت الله جلیلی- کرمانشاه	زن/ مرد	آموزشگاهی	کتاب کمک درس	فارسی	رایانه و اینترنت	کیفیت	
کتابخانه هرنندی- کرمان	زن	دانشگاهی	کتاب	فارسی	داستان و رمان	کیفیت	
کتابخانه ملی ملک- تهران- پارک شهر	زن	دانشگاهی	کتاب	فارسی	تاریخی	جامع بودن	
کتابخانه آیت الله سید محمد نقی حکیم- تهران- نیاوران	زن	دانشگاهی	کتاب	فارسی	رایانه و اینترنت	کیفیت	
کتابخانه مروج- یزد	مرد	دانشگاهی	کتاب درس	فارسی	داستان و رمان	کیفیت	
کتابخانه وزیری- یزد	مرد	دانشگاهی	کتاب درس	فارسی	دینی و منبهی عمومی	جامع بودن	
کتابخانه جواد الاجه (ع)- رفسنجان	مرد	دانشگاهی	کتاب کمک درس	فارسی	دینی و منبهی عمومی	کیفیت	
کتابخانه مرتضوی- رفسنجان	زن	دانشگاهی	کتاب کمک درس	فارسی	داستان و رمان	کیفیت	
کتابخانه علی بن موسی الرضا (ع)- رفسنجان- امین شهر	مرد	آموزشگاهی	کتاب درس	فارسی	دینی و منبهی عمومی	کیفیت	
کتابخانه آیت الله محمد تقی بروجردی- بروجرد	زن	آموزشگاهی	کتاب	فارسی	داستان و رمان	کیفیت	
کتابخانه علامه شیخ شوشتی- شوشت	زن	آموزشگاهی	کتاب درس	فارسی	شیمی	کیفیت	

ادامه جدول ۳

مقایسه کتابخانه‌های داخل کتابخانه مرکزی، درون شهری (مشهد) و برون شهری

نتیجه‌گیری

بررسی کلی تمامی کتابخانه‌های وابسته به سازمان نشان می‌دهد که بیشتر مراجعه کنندگان زن (به جز چند مورد کتابخانه برونشهری شامل کتابخانه‌های وزیری و مروج یزد و جوادالائمه رفسنجان و علی بن موسی الرضا (ع) رفسنجان-امین شهر) و دارای تحصیلات دانشگاهی و آموزشگاهی هستند و در بین انواع منابع اطلاعاتی میزان نیاز به کتاب در اولویت قرار دارد و در بین انواع کتاب‌ها، کتاب‌های درسی و کمک درسی از اهمیت خاصی برخوردار هستند و زبان فارسی نیز در اولویت اول و سپس زبان انگلیسی و عربی قرار دارند. در بین موضوعات نیز داستان و رمان، رایانه و اینترنت، دینی و مذهبی عمومی، شعر و نثر، و موضوعات ریاضیات، فیزیک، و شیمی در اولویت قرار دارند. مراجعه کنندگان، به ترتیب، بیشتر از کیفیت کتاب‌ها و سپس، کمیت یعنی تعداد نسخه‌ها و جامع بودن موضوعی کتاب‌ها رضایت دارند. بیشتر مسئولان کتابخانه‌های مردمدار امداد و دارای مدرک تحصیلی کارشناسی کتابداری هستند. نسبت کتابداران زن و مرد تقریباً مساوی است و تقریباً نیمی از آنها دارای مدرک تحصیلی کارشناسی کتابداری هستند. مسئولان و کتابداران در بین انواع کتاب‌ها بیشترین نیاز را به کتاب‌های کمک درسی و درسی داده‌اند و در بین موضوعات، به ترتیب، بیشترین نیاز را به داستان و رمان، رایانه و اینترنت، و فیزیک و ریاضیات اعلام کرده‌اند. مقایسه نظر مراجعه کنندگان با کتابداران و مسئولان کتابخانه به طور نسبی تفاوت اندک بین آنها را نشان می‌دهد و حاکم از این است که کتابداران و مسئولان کتابخانه‌ها تا حدودی از نیازهای مراجعه کنندگان آگاهی دارند. مقایسه یافته‌های این پژوهش با پژوهش‌های مشابه انجام شده توسط سردار شبیانی (۱۳۸۳) و سalarی (۱۳۸۲) نشان می‌دهد که نتایج این پژوهش تقریباً با آنها همخوانی دارد.

منابع

- آهنگری، علی (۱۳۸۱). «بررسی و تحلیل عوامل مؤثر بر رضایت مندی مراجعان کتابخانه مرکزی آستان قدس رضوی». پایان‌نامه کارشناسی ارشد مدیریت دولتی، آستان قدس رضوی، مرکز آموزش ضمن خدمت.
- رداد، ایرج (۱۳۷۸). «بررسی گرایش‌های موضوعی استفاده کنندگان کتابخانه مرکزی و کتابخانه‌های اقماری آستان قدس رضوی در مشهد». پایان‌نامه کارشناسی ارشد کتابداری و اطلاع‌رسانی، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه تربیت مدرس.
- سalarی، محمود (۱۳۸۲). نظرسنجی از بخش جوانان اداره کتابخانه عمومی. مشهد: سازمان کتابخانه‌ها، موزه‌ها و مرکز اسناد آستان قدس رضوی.
- سردار شبیانی، سعید (۱۳۸۳). نقش کتابخانه‌های آستان قدس رضوی در برآورده کردن نیازهای اطلاعاتی دانش آموزان و دانشجویان شهر مشهد. مشهد: سازمان کتابخانه‌ها، موزه‌ها و مرکز اسناد آستان قدس رضوی.

قریانی، ولی (۱۳۷۹). «بررسی نیازهای اطلاعاتی دانشآموزان دبیرستانهای مشهد و ارزیابی مجموعه کتابخانه‌ها در برآوردن این نیازها در سال تحصیلی ۱۳۷۸-۱۳۷۹». پایان‌نامه کارشناسی ارشد کتابداری و اطلاع‌رسانی، دانشکده علوم تربیتی و روان‌شناسی، دانشگاه فردوسی مشهد.

مجالی، علی‌اکبر (۱۳۸۰). «بررسی وضعیت و عملکرد کتابخانه مرکزی آستان قدس رضوی». مشهد: مؤسسه خدمات مشاوره‌ای جوانان و پژوهش‌های اجتماعی آستان قدس رضوی.

مرادی‌مقدم، حسین (۱۳۸۲). «بررسی نیازهای اطلاعاتی اعضای هیأت علمی دانشگاه شهید چمران اهواز در سال تحصیلی ۸۲-۸۱، بمنظور تعیین اولویتهای خدماتی کتابخانه‌های دانشگاه». پایان‌نامه کارشناسی ارشد کتابداری و اطلاع‌رسانی، دانشکده علوم تربیتی و روان‌شناسی، دانشگاه شهید چمران اهواز.